

OPENBAAR

TER BESLISSING

Aan

Staatssecretaris

nota

Kabinetsreactie op het PBL rapport 'naar een meer
circulaire energietransitie met uitgebreide
producentenverantwoordelijkheid'

Datum

29 augustus 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/228968

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Beslistermijn

5 september 2025

Bijlage(n)

1

Aanleiding

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft u op 20 februari jl. verzocht om een reactie op het rapport van het Planbureau voor de Leefomgeving 'naar een meer circulaire energietransitie met uitgebreide producentenverantwoordelijkheid'. Met deze brief geeft u de Kamer uw reactie op het rapport en licht u toe hoe dit zich verhoudt tot uw beleid. De Kamerbrief is afgestemd met het ministerie van Klimaat en Groene Groei aangaande windturbines.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met en ondertekenen van bijgevoegde Kamerbrief.

Kernpunten

- Het rapport bevat uitkomsten van een onderzoek van het PBL over hoe uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) beter kan bijdragen aan een meer circulair grondstoffen- en materiaalverbruik van de energietransitieproducten windturbines, zonnepanelen en batterijen uit elektrische voertuigen.
- Met UPV worden producenten en importeurs verantwoordelijk gemaakt voor de inzameling en verwerking van producten nadat deze zijn afgedankt.
- Hieronder volgt puntsgewijs een overzicht van de voornaamste aanbevelingen uit het PBL rapport en de kabinetsreactie daarop:
 1. Werk een EU-brede UPV voor windturbines uit om de recycling van composietmaterialen in de bladen te bevorderen. Dit sluit aan bij een motie van lid Boutkan¹, die vraagt om een UPV op windturbines.
 - **Reactie:** Dit onderwerp wordt al opgepakt door de Minister van KGG. Er is al bestaand beleid dat invulling geeft aan de aanbevelingen van PBL en de motie van lid Boutkan, namelijk de voorschriften binnen de vergunningsverleningsprocedure (tender) van windparken op zee. Hierin worden eisen gesteld aan de recyclebaarheid van de windturbines. Bovendien wordt door de Minister van KGG al gewerkt aan een routekaart circulaire windparken op zee, waarin zowel korte als lange termijn doelen worden gesteld aan onder andere de recyclebaarheid van turbines op zee. Naast het stimuleren van de recyclebaarheid van windturbines geldt er vanuit de Wet Windenergie

¹ Kamerstuk 2024-2025, 32852, nr. 371

- op zee de verplichting tot het opruimen (ontmantelen) van windparken aan het einde van hun vergunningsduur. Hiervoor gelden strikte verplichtingen waardoor ontwikkelaars van windparken op zee verplicht zijn om alle turbines, kabels en funderingen na afloop van de vergunningsduur te verwijderen. Met deze bestaande wetgeving en het stimuleringsbeleid rondom recyclen geeft het kabinet reeds uitvoering aan het doel dat de motie van het lid Boutkan beoogt.
2. Bij te dragen aan het (door)ontwikkelen van UPV-systemen in andere landen binnen en buiten de EU.
 - **Reactie:** In het doorontwikkeltraject voor het instrument UPV zal uitgebreider stilgestaan worden bij de grensoverschrijdende dynamiek van UPV-systemen. Deze Kamerbrief zal kort na het zomerreces met de Kamer worden gedeeld.
 3. Bij bestaande en nieuwe UPV systemen beter rekening houden met specifieke kenmerken van energietransitieproducten zoals levensduur en kritieke materialen.
 - **Reactie:** Hier is al sprake van binnen de bestaande UPV voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) waaronder zonnepanelen en EV-batterijen. De aanbeveling wordt verder meegenomen in de onderhandelingen over de aangekondigde herziening van de WEEE-Richtlijn, die de juridische basis vormt voor de UPV AEEA.
 4. UPV-systemen dusdanig te ontwerpen dat levensduurverlenging gestimuleerd wordt middels een reparatie- en hergebruikfonds en de introductie van een digitaal productpaspoort.
 - **Reactie:** In het kader van het doorontwikkeltraject UPV wordt onderzocht hoe UPV meer op circulariteit gericht kan worden. Daarbij worden ook opties in kaart gebracht om hergebruik en reparatie te bevorderen. Een rapport hierover wordt, met een kabinetsreactie, kort na de zomer gedeeld met de Tweede Kamer. Bij de herziening van de WEEE-Richtlijn zal het kabinet in algemene zin aandacht vragen voor het instellen van productpaspoorten voor apparaten die kritieke materialen bevatten, zoals zonnepanelen.
 5. Hoogwaardige recycling en terugwinning van kritieke grondstoffen te bevorderen door gerichte terugwinningseisen en eisen voor recyclaattoepassing in te stellen voor de bestaande UPV's.
 - **Reactie:** In de Europese Batterijenverordening is al sprake van dit soort eisen. Nederland zal bij de onderhandelingen over de WEEE-Richtlijn in 2026 aandringen op gerichte recycledoelstellingen voor bepaalde kritieke grondstoffen. Binnen de ESPR wordt eveneens ingezet op de verplichte toepassing van recyclaat in elektrische en elektronische apparaten waar mogelijk.
 6. Voor alle UPV's een gelijk speelveld te faciliteren. Met name voor EV-batterijen vindt het PBL dat er geen gelijk speelveld is bij het ontbreken van een algemeen verbindend verklaring die alle producenten aan het systeem van één producentenorganisatie bindt.
 - **Reactie:** een algemeen verbindend verklaring kan alleen worden aangevraagd door producenten zelf. Het Rijk kan niet afdwingen dat dit gebeurt. De Batterijenverordening garandeert het gelijke speelveld.
 7. Voor alle UPV's handhaving te faciliteren.
 - **Reactie:** Dit is een van de aandachtspunten van het doorontwikkeltraject voor het instrument UPV. De Tweede Kamer

Datum

29 augustus 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/228968

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1

wordt kort na de zomer geïnformeerd over de vorderingen in het doorontwikkeltraject.

Datum
29 augustus 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/228968

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
1

Krachtenveld

- Het beleid voor EV-batterijen en zonnepanelen valt binnen uw beleidsverantwoordelijkheid. De Minister KGG is verantwoordelijk voor windturbines.
- De UPV voor zonnepanelen (onderdeel van de UPV AEEA) wordt uitgevoerd door Stichting Open. De huidige avv van Stichting Open heeft een looptijd tot het einde van dit jaar. Stichting Open heeft een verzoek ingediend voor een nieuwe algemeen verbindend verklaring. Het ontwerpbesluit hiervoor zal kort na de zomer aan u worden aangeboden ter goedkeuring voor terinzagelegging.
- De UPV voor EV-batterijen wordt in Nederland deels collectief uitgevoerd door ARN, welke ook verantwoordelijk is voor de UPV op auto's. Er zijn ook producenten die individueel aan de UPV verplichtingen voldoen. ARN is tot op heden niet voornemens geweest een avv aan te vragen voor EV-batterijen.
- PBL heeft op 12 februari jl. een technische briefing gegeven aan de vaste commissie Infrastructuur en Waterstaat over het rapport.
- Bij het vorige tweeminutendebat Circulair Economie is een motie van lid Boutkan aangenomen om een UPV voor windturbines in te stellen. De minister van KGG heeft via de vergunningsverleningsprocedure van windparken op zee al invulling gegeven aan de wensen achter de motie van lid Boutkan en daarmee uitvoering geven aan de aanbevelingen van PBL.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief kabinetsreactie op het PBL rapport	Reactie op het PBL rapport 'naar een meer circulaire energietransitie met uitgebreide producentenverantwoordelijkheid'